

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Telecommunicatie

van Eijk, N.; Stevens, D.

Publication date

2011

Document Version

Final published version

Published in

Computerrecht

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

van Eijk, N., & Stevens, D. (2011). Telecommunicatie. *Computerrecht*, 2011(6), 359-361.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Nederland

Wetsvoorstel implementatie Europees telecomkader

162

De Europese Commissie heeft vragen gesteld aan de Nederlandse regering over het wetsvoorstel ter implementatie van de herziene Europese richtlijnen, dat momenteel ter afhandeling ligt bij de Eerste Kamer. De vragen van de Europese Commissie hebben met name betrekking op een aantal omstreden amendementen. Daarbij gaat het naast de amendementen over netneutraliteit en 'cookies' om de twee amendementen over toegang tot de kabel. Europees Commissaris Neelie Kroes betreurt dat Nederland ten aanzien van netneutraliteit voor een eigen koers heeft gekozen en niet de uitkomsten van lopend onderzoek door de Europese Commissie en BEREC heeft afgewacht (SPEECH/11/623). <http://europa.eu/rapid/>

Vergunningaanvraag overname CAIW door KPN

163

Nadat NMa had aangegeven problemen te zien bij een eventuele overname van kabelexploitant CAIW door KPN en een vergunningsprocedure noodzakelijk te achten (*Stcrt* 2011, 9846), is een vergunningsaanvraag door KPN gevolgd. Belanghebbenden is de gelegenheid geboden om hun opmerkingen met betrekking tot de voorgenomen concentratie kenbaar te maken (*Stcrt.* 2011, 18002). OPTA heeft laten weten de zienswijze van de NMa te ondersteunen. *Stcrt.* 2011, 9846, en 18002; www.opta.nl

Geen strafrechtelijke zaak tegen KPN vanwege DPI

164

In een brief aan de Tweede Kamer heeft de Minister van Veiligheid en Justitie aangegeven dat er geen gronden zijn om strafrechtelijk op te treden tegen KPN vanwege het gebruik van Deep Packet Inspection (DPI)-technologie (*Kamerstukken II*, 2010/11, 32 549, nr. 45). Eerder was al een onderzoek gestart door OPTA en ligt de zaak inmiddels ook bij het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP). Het College

van procureurs-generaal heeft het onderzoeksdossier van het Openbaar Ministerie (OM) ook aan het CBP ter beschikking gesteld. Uit het onderzoek van het OM blijkt dat KPN DPI inzet om vier redenen: a. om bepaalde verkeersstromen buiten databundels te kunnen transporteren en factureren; b. bij het gebruik van firewalls, spamfilters en virusscanners binnen het eigen netwerk; c. ten behoeve van de analyse van klachten over technische routeringen; en d. om redenen van netwerkplanning en -beheer. De inhoud van de communicatie is volgens KPN niet bij de analyses betrokken. Uit door KPN overgelegde stukken zou verder blijken dat de gebruikte software toelaat dat er toegang tot de applicatielaag van datapakketten kan worden verkregen, maar dat deze toegang er primair op lijkt te zijn gericht om daaruit metadata (zoals URL's) te destilleren. Ten aanzien van de vraag of er gehandeld is in strijd met art. 139c Sr (verbod op af luisteren) oordeelt het OM dat niet gebleken is dat daadwerkelijk van de inhoud van communicatie is kennisgenomen en er geen aldus geen aanleiding is om aan te nemen dat KPN strafbaar heeft gehandeld.

Kamerstukken II 2010/11, 32 549, nr. 45

Veiling mobiele frequenties

165

De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) heeft een knoop doorgehakt voor wat betreft de komende veiling van frequenties in onder meer de 800 en 900 MHz-band (*Kamerstukken II* 2010/11, 24 095, nr. 290). Door de Tweede Kamer was aangedrongen op het verder reserveren van frequenties voor nieuwkomers. Die zouden met deze frequenties nieuwe vierde generatie mobiele netwerken kunnen opstarten. Bij een eerdere veiling in de 2.6 GHz verkregen naast de bestaande drie mobiele operators ook een consortium van de twee grootste kabelexploitanten (Ziggo4) en Tele2 frequentiepakketten.

Kamerstukken II 2010/11, 24 095, nr. 290

Universele dienst kan ook via mobiel

166

Op grond van een aanpassing van het Besluit universele diensten eindgebruikersbelangen (Bude) wordt het voortaan mogelijk om aan de universele dienst (spraaktelefonie) ook invulling te geven via een mobiel netwerk (*Staten-Generaal* 2010/11, 32 888, nr. 1). In het oorspronkelijke besluit was dit alleen mogelijk door middel van een aansluiting op het vaste netwerk. De wijziging, die aansluit bij het nieuwe meer technologie neutrale Europese regelgevend kader, verklaart wel vergelijkbare randvoorwaarden met betrek-

king tot de prijs en tariefstructuur van toepassing als gelden voor de universele dienst via een vaste aansluiting. Het is de bedoeling om de wijziging per 1 januari 2012 in werking te laten treden.

Staten-Generaal 2010/11, 32 888, nr. 1

Ontwerp Marktbesluiten OPTA

167

Door OPTA zijn drie nieuwe ontwerpmarktbesluiten gepubliceerd, die beide aangeven dat er sprake is van toenevende infrastructuurconcurrentie in Nederland. KPN wordt in het besluit inzake de markten voor vaste telefonie aangewezen als partij met aanmerkelijke marktmacht. OPTA legt KPN verplichtingen op voor het leveren van gespreksopbouw/C(P)S en wederverkoop van de telefonie-aansluiting (WLR) en wholesale regulering blijft op diverse markten intact, maar tariefregulering komt te vervallen op de markt van enkelvoudige gesprekken. In het ontwerpbesluit marktanalyse ontbundelde toegang tot zakelijke glasvezelnetwerken (fibre-to-the-office ofwel FttO) wordt KPN niet langer aangewezen als partij met aanmerkelijke marktmacht voor toegang tot de zakelijke glasvezelnetwerken. Naast KPN investeren ook andere partijen in het aansluiten van klanten. De gezamenlijke netwerkdekking van concurrenten van KPN is toegenomen en OPTA ziet dus geen aanleiding om in te grijpen op deze markt. Het tweede besluit betreft de marktanalyse van wholesale breedbandtoegang en -huurlijnen. Opnieuw wordt KPN op deze markt aangewezen als partij met aanmerkelijke marktmacht. De concurrentie van andere aanbieders is niet sterk genoeg om KPN zonder regulering voldoende te disciplineren. OPTA legt KPN actieve toegangsverplichtingen op voor het aanbieden van hoge kwaliteit wholesale breedbandtoegang en -huurlijnen over het koperen netwerk. Echter, KPN wordt niet meer aangewezen als partij met aanmerkelijke marktmacht op de markt voor lage kwaliteit wholesale breedbandtoegang (lees: breedbandtoegang voor consumenten). Omdat er voldoende concurrentie is (van onder meer de kabelsector) trekt OPTA de verplichtingen in.

www.opta.nl

Geen kopersmacht op de markt van 0800-nummers

168

OPTA heeft onderzoek gedaan naar de gespreksopbouw voor het bellen naar 0800-nummers. Bij 0800-nummers betaalt niet de beller, maar de nummergebruiker, het bedrijf of de instantie achter het 0800-nummer voor (de opbouw van) het gesprek. Deze systematiek zorgt voor een bijzon-

dere marktsituatie. OPTA had namelijk signalen gekregen dat mobiele aanbieders hoge tarieven rekenen voor gespreksopbouw. Uit onderzoek van SEO in opdracht van OPTA blijkt nu dat er inderdaad geen goede alternatieven zijn voor wie een 0800-nummer voor vaste en mobiele bellers nodig heeft. De nummergebruikers hebben daardoor geen effectieve kopersmacht met als gevolg hoge tarieven. De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie heeft aangekondigd met maatregelen op dit gebied te komen.

www.opta.nl

België

Hof van Beroep: niet-naleving consumentenbescherming

169

In zijn arrest van 14 september 2011 sprak het hof van Beroep zich uit over het verzoek tot vernietiging van het besluit van het BIPT waarbij aan Belgacom aan boete van € 800 000 werd opgelegd wegens de niet-naleving van art. 108 § 2 van de Wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (inzake tariefwijzigingen en het recht tot kosteloze opzegging door de klant). Het beroep van Belgacom wordt echter slechts gedeeltelijk aanvaard en het hof verlaagt de opgelegde boete tot € 500 000.

www.bipt.be

Conformiteit kostentoerekeningssysteem

170

In zijn Besluit van 7 september 2011 betreffende de conformiteit van het kostentoerekeningssysteem van Belgacom voor 2009 geeft de Raad van het BIPT overeenkomstig art. 62 § 4, en 64 § 2 van de Wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie te kennen dat de in het kader van verschillende marktanalyse-procedures aan Belgacom opgelegde kostentoerekeningssystemen wat 2009 betreft in overeenstemming zijn met de door het BIPT geformuleerde vereisten.

www.bipt.be

Kostenverdeling nummeroverdraagbaarheid

171

Overeenkomstig art. 21 van de Wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, stelt de Raad van het BIPT in zijn Besluit van 28 juni 2011 tot het opleggen van een administratieve boete aan de VZW voor Nummeroverdraagbaarheid in België wegens niet-naleving van de regels inzake kostenverdeling van toepassing op de centrale referentiedatabank vast dat de VZW voor nummeroverdraagbaarheid een inbreuk heeft begaan op art. 21 § 3 van het koninklijk besluit van 23 september 2002 betreffende de overdraagbaarheid van de nummers van de eindgebruikers van de aan het publiek aangeboden mobiele telecommunicatiediensten en op art. 15 § 4 t.e.m. § 4quater van het koninklijk besluit van 16 maart 2000 betreffende de overdraagbaarheid van de nummers van de abonnees van de telecommunicatiediensten. Het BIPT legt aan de betrokken VZW een administratieve boete op van € 2000 omwille van het in de periode 2005-2009 hanteren van een kostenverdelend mechanisme dat het voor nieuwkomers op de markt als discriminerend beschouwt, aangezien sommige operatoren opgezadeld werden met kosten, die andere gevestigde operatoren niet op individuele basis hebben moeten dragen.

www.bipt.be

Frequentiebesluiten 4G

172

In verband met de frequenties en vergunningen voor mobiele diensten van de vierde generatie nam de Raad van het BIPT op 3 oktober 2011 twee verschillende besluiten. Het eerste heeft betrekking op de aanvang van de geldigheidsduur van de gebruiksrechten in de frequentieband 2500-2690 MHz (4G-vergunning) voor het aanbieden van elektronische communicatiediensten op het Belgische grondgebied, terwijl het tweede de regels verduidelijkt voor het naast elkaar bestaan van de 4G-operatoren in de 2500-2690 MHz-band en de radars in de 2700-2900 MHz-band.

Besluit Aanvang geldigheidsduur: www.bipt.be
Besluit Naast elkaar bestaan: www.bipt.be

Universele dienst, economische situatie 2010 en samenstelling verzoeningscollege

173

Op 30 september 2011 publiceerde de Raad van het BIPT zijn verslag met betrekking tot de uitvoering van de universeledienstverlening op telecommunicatiegebied in 2010 en recente ontwikkelingen, waarin een overzicht wordt gegeven van de belangrijkste aspecten van de universele dienst. Kort voordien, op 12 september jl. publiceerde het BIPT ook zijn verslag over de economische situatie van de elektronische communicatiesector in België. Verder werd door het Besluit van de Raad van het BIPT van 6 september 2011 met betrekking tot de samenstelling van het college bedoeld in het koninklijk besluit van 5 mei 2006 betreffende een verzoeningsprocedure voor het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie voor het jaar 2011 de samenstelling aangepast van het college dat overeenkomstig art. 5 van het koninklijk besluit van 5 mei 2006 betreffende een verzoeningsprocedure voor het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie belast kan worden met verzoening tussen operatoren ingeval van een eventueel geschil.

Verslag UD: www.bipt.be
Situatie telecommunicatiesector: www.bipt.be
College verzoening: www.bipt.be

Europa

Telecom belastingen Hongarije

174

In een persbericht van 29 september jl. (nummer IP/11/1108) geeft de Europese Commissie aan bijkomende inlichtingen te vragen van Hongarije over de mogelijke belasting die zou worden opgelegd aan operatoren van elektronische communicatienetwerken. Deze belasting werd ingevoerd in oktober 2010. De Europese Commissie is echter van oordeel dat zij in strijd is met art. 12 Machtigingsrichtlijn (2002/20/EU).

http://europa.eu/rapid/

Ingebrekestelling omzetting AVMD-richtlijn

175

Eveneens op 29 september jl. gaf de Europese Commissie in een persbericht te kennen dat zij België en het Verenigd Koninkrijk in gebreke stelde voor het niet-tijdig omzetten van de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten in respectievelijk Brussel en Gibraltar. De betrokken lidstaten worden tot spoed aangemaand.

<http://europa.eu/rapid/>

Financiering universele dienst

176

In een persbericht van 29 september 2011 laat de Europese Commissie weten Denemarken te zullen verzoeken om de regels met betrekking tot de financiering van de universele dienst aan te passen. De Commissie is immers van oordeel dat Denemarken de kosten van bijkomende basisdiensten eveneens ten laste legt van de aanbieders van elektronische communicatiediensten en -netwerken, en zodoende de Universeledienstrichtlijn schendt.

<http://europa.eu/rapid/>

Scoreboard e-communications

177

In het kader van de rapportering over de vooruitgang van de objectieven van de Europese Digitale Agenda, publiceerde de Europese Commissie specifieke economische informatie in verband met de elektronische communicatiesector ('Electronic Communications Market Indicators'). Het overgrote deel van de informatie is afkomstig van de nationale regelgevende instanties. Na een aantal financiële indicatoren, gaat het rapport dieper in op de markten voor mobiele en vaste diensten, alsook op de breedbandmarkten. Aan het einde komen ook bundels en omroepdiensten aan bod.

<http://ec.europa.eu>

Editor: Colette Cuijpers

Drie opinies van de EDPS

178

Recentelijk heeft de European Data Protection Supervisor (EDPS) drie opinies uitgebracht. De meest recente opinie dateert van 12 oktober 2011 en betreft het voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake de handhaving van intellectuele eigendomsrechten door de douane (COM(2011) 285). De EDPS is verheugd dat het voorstel uitdrukkelijk verwijst naar de toepasselijkheid van Richtlijn 95/46/EG en Verordening 45/2001, maar wijst tevens op een aantal punten teneinde het voorstel beter te verenigen met het regime betreffende persoonsgegevensverwerking. De opmerkingen van de EDPS betreffen art. 6 van het voorstel. Hierin staat de mogelijkheid centraal een verzoek tot optreden in te dienen bij de bevoegde douanediens wanneer wordt vermoed dat het gebruik van goederen inbreuk op het intellectuele eigendomsrecht maakt. Lid 3 van art. 6 luidt: "De Commissie stelt een verzoekformulier op door middel van uitvoeringshandelingen. Deze uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 29, lid 2, bedoelde raadplegingsprocedure. Met behulp van het formulier kan de aanvrager met name om de volgende informatie worden gevraagd: (...)". Hierna volgt een lange lijst met informatie die gevraagd kan worden waaronder persoonsgegevens zoals bijzonderheden van de aanvrager, hoedanigheid van de aanvrager en na(a)m(en) en adres(sen) van de vertegenwoordiger(s) van de aanvrager die belast is (zijn) met juridische en technische kwesties. Met betrekking tot art. 6, en meer in het bijzonder met betrekking tot lid 3, merkt de EDPS op dat dit artikel het recht op informatie voor het datasubject expliciet zou moeten noemen. Bovendien wil de EDPS geraadpleegd worden om zo een formulier op te stellen dat in overeenstemming is met de regels omtrent persoonsgegevensbescherming. Ook wijst de EDPS op de noodzaak om de bewaartermijnen in relatie tot de verzamelde gegevens in het voorstel nader te specificeren. Voor het opslaan van de aanvragen wordt gewerkt aan een databank met de naam COPIS. Met het oog hierop stelt de EDPS dat de juridische basis voor het opzetten van deze databank verduidelijkt moet worden. Tot slot biedt de EDPS haar expertise aan om de Commissie bij te staan in de voorbereidingen voor het opzetten van de COPIS databank.

Op 7 Oktober 2011 heeft de EDPS een opinie uitgebracht naar aanleiding van een mededeling van de Commissie over open internet en netneutraliteit in Europa (COM(2011) 222 final). De EDPS wijst erop dat bepaalde inspectietechnieken die door ISP's gebruikt worden in hoge mate inbreuk kunnen maken op het recht op privacy, zeker wanneer deze de inhoud van internetcommunicatie van individuen bloot geeft. Op de naleving van gegevensbeschermingsregels moet dan ook strikt worden toegezien. Bovendien moet in een serieus beleidsdebat betreffende netneutraliteit effectief in worden gegaan op de bescherming van vertrouwelijkheid van communicatie van gebruikers. Er moet duidelijkheid komen over de praktische toepassing van de wetten regelgeving in dit domein. De EDPS wijst in dit verband

Privacybescherming

op een aantal punten die verduidelijking behoeven. In de eerste plaats het vaststellen welke inspectiepraktijken legitiem zijn, zoals die welke nodig zijn voor een soepel internetverkeer of vanuit veiligheidsoverwegingen. In de tweede plaats nader specificeren wanneer het met het oog op monitoring noodzakelijk is om toestemming van de gebruiker te vragen. Als voorbeeld wijst de EDPS op situaties waar filters worden ingezet om toegang tot bepaalde applicaties en diensten te regelen. Hierbij wordt opgemerkt dat het in deze gevallen nodig kan zijn om advies te krijgen over de toepassing van noodzakelijke waarborgen met het oog op gegevensbescherming zoals doelbinding en veiligheid.

Een derde opinie betreft het Europese Commissie voorstel *Digitale tachograaf: stappenplan voor toekomstige activiteiten* (COM(2011) 454). De EDPS vraagt in dit verband om extra waarborgen om de privacy van professionele chauffeurs beter te waarborgen. Daarnaast doet de EDPS een aantal aanbevelingen. In de eerste plaats moet de mogelijkheid worden uitgesloten dat werkgevers applicaties installeren en gebruiken met als principaal doel het op afstand en in 'real time' volgen van hun werknemers. In de tweede plaats wijst de EDPS erop dat in het voorstel duidelijk moet zijn wat de algemene uitgangspunten bij de gegevensverwerking door de tachograaf zijn, zoals de type gegevens die in de tachograaf worden opgeslagen, de ontvangers van die data en bewaartermijnen. Ook moeten de beveiligingsmaatregelen in het voorstel nader worden uitgewerkt. Met name hoe de vertrouwelijkheid en integriteit van de gegevens worden gewaarborgd en hoe fraude en/of manipulatie moet worden tegengegaan. Tot slot wijst de EDPS erop dat technische updates ondersteund moeten worden door privacy impact assessments.

Bron: <http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/>.

Wijziging Wet politiegegevens en Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens

179

De Eerste Kamer is akkoord met het wetsvoorstel: *Wijziging van de Wet politiegegevens en van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens in verband met de implementatie van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie 2008/977/JBZ over de bescherming van persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de politieke en justitiële samenwerking in strafzaken en de implementatie van het Besluit van de Raad 2009/371/JBZ van 6 april 2009 tot oprichting van de Europese politiedienst (Europol)*. Het voorstel is op 15 september 2011 zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen door de Tweede Kamer. Op 4 oktober 2011 heeft de Eerste Kamer het voorstel als hamerstuk afgedaan nadat de Eerste Kamercommissie voor Veiligheid en Justitie op 27 september 2011 het blanco eindverslag had uitgebracht. Hoewel de